

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΗΜΟΣ ΗΡΩΪΚΗΣ ΠΟΛΗΣ ΝΑΟΥΣΑΣ
ΜΗΜΑ ΜΕΛΕΤΩΝ & ΔΙΕΝ. ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ

ΜΕΛΕΤΗ:	ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΑΝΟΙΚΤΟΣ ΦΟΙΤΗΤΙΚΟΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΙΔΕΩΝ "ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΝΑΟΥΣΑΣ: Δημιουργώντας τη νέα εποχή"
ΧΡΗΜ/ΤΗΣΗ ¹ :	ΣΑΤΑ – ΤΠ 2016
CPV:	71222000-0 (Αρχιτεκτονικές υπηρεσίες για εξωτερικούς χώρους)

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΝΑΟΥΣΑΣ δημιουργώντας τη νέα εποχή

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2017

ΦΑΚΕΛΟΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

I. ΤΕΥΧΗ

ΤΕΥΧΟΣ 1- ΔΕΔΟΜΕΝΑ

ΤΕΥΧΟΣ 2 - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

II. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

- ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ
- ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ
- ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ κ. Παλάσκα Βασίλειου - Αρχιτέκτονα Κήπων
- ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΠΟ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΜΙΧ. ΚΟΛΤΣΙΔΑ
*" Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ Η ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΝΑΟΥΣΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 1822
ΤΟ ΔΡΑΜΑ ΤΩΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΩΝ - ΠΕΣΟΝΤΩΝ -ΑΙΧΜΑΛΩΤΩΝ
ΟΙ ΕΘΝΟΜΑΡΤΥΡΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΝΕΟΜΑΡΤΥΡΕΣ ΤΗΣ ΗΡΩΙΚΗΣ ΠΟΛΕΩΣ
ΝΑΟΥΣΑΣ"*

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Αντικείμενο του Πανελληνίου Φοιτητικού Διαγωνισμού Ιδεών αποτελεί η ανάπλαση του Δημοτικού Πάρκου Νάουσας με κατάλληλες παρεμβάσεις.

Ως περιοχή παρεμβάσεων έχει προσδιοριστεί το Δημοτικό Πάρκο Νάουσας το οποίο σύμφωνα με το υπάρχον φωτογραφικό υλικό υφίστατο σε άλλη μορφή πριν από το έτος 1959.

Τη σημερινή μορφή του την οφείλει στον Αρχιτέκτονα Κήπων κ. Παλάσκα Βασίλειο ο οποίος το 1959 μελέτησε το χώρο και αποτύπωσε με μια αναλυτική τεχνική περιγραφή το σκεπτικό και τη λογική του σχεδιασμού του.

Στην πάροδο των 58 ετών είναι δεδομένη η θετική καθολική αποδοχή τόσο από την τοπική κοινωνία, όσο και γενικότερα από τους επισκέπτες. Αποδεικνύεται πλέον έμπρακτα ότι ο σχεδιασμός εκτός από θεωρητικό υπόβαθρο έχει αποκτήσει και πρακτικά εμπεριστατωμένη επιτυχημένη διαδρομή στη διάρκεια του χρόνου. Θεωρούμε ότι αυτό καθιστά απαραίτητο να ληφθεί ως τεκμήριο αναφοράς για μια μελλοντική σχεδιαστική λύση, που θα πρέπει να διασφαλίζει την επιτυχία του όλου εγχειρήματος και της επιστημονικά τεκμηριωμένης σχεδιαστικής ιδέας. Επί πλέον πολλά στοιχεία τόσο φυσικά όσο και τεχνητά που υπάρχουν στο Πάρκο σήμερα έχουν πλέον αποκτήσει μια ιστορική διαδρομή στο χρόνο.

Προτείνεται η επιλεκτική και προσεκτικά μελετημένη διατήρησή τους όπου κρίνεται απαραίτητο, είτε με κατάλληλο εξωραϊσμό-εμπλουτισμό, είτε ως υποδομή των προτεινόμενων χειρισμών, αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της συνολικής θεώρησης της νέας σχεδιαστικής πρότασης.

Θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι γενικές αρχές σχεδιασμού αρχιτεκτονικής του τοπίου που θα αφορούν τον ανασχεδιασμό των στοιχείων του Πάρκου, και της

διασύνδεσής του με άλλους δημόσιους κοινόχρηστους χώρους (όπως Πολυχώρος Πολιτισμού "Χρήστος Λαναράς", Κέντρο Τεκμηρίωσης Βιομηχανικής Κληρονομιάς "Ερια", Κατασκευή δημοτικού χώρου στάθμευσης αυτοκίνητων κ.λ.π), έτσι ώστε να προκύψει η ένωση του με την πόλη συμπλέκοντας το αστικό με το φυσικό τοπίο σε μια αμοιβαία αλληλεπίδραση .

ΤΕΥΧΟΣ 1 - ΔΕΔΟΜΕΝΑ

1) Εισαγωγή – Ιστορικό του χώρου

Σύμφωνα με τον κτηματολογικό πίνακα η συνολική έκταση του Δημοτικού Πάρκου είναι 28.975,00 μ² , ανήκει στο Δήμο Νάουσας με νόμιμους τίτλους κυριότητας χρησικτησίας, νομής από αμνημονεύτων ετών.

2) Χωροταξικές ,πολεοδομικές πληροφορίες περιγραφή του χώρου

Πρόκειται για οικόπεδο αστικό χρησιμοποιούμενο ως πάρκο -χώρος πράσινου . Καθορίζεται προς Βορρά με Στρατιωτική Λέσχη Αξιωματικών, νότο με ποταμό Αράπιτσας , Δυτικά με οδό Μ. Αλεξάνδρου και ανατολικά με Αγρόκτημα Ναούσης.

Το Πάρκο σήμερα λειτουργεί ως χώρος αναψυχής αλλά και ως χώρος πολιτιστικών και καλλιτεχνικών εκδηλώσεων. Ο επισκέπτης εισέρχεται από 5 σημεία. Εισερχόμενος από την ανατολική είσοδο βρίσκεται στο χώρο του Ηρώου όπου υπάρχουν εγκαταστάσεις για την κατάθεση στεφάνων ενώ παρακείμενα γίνονται οι παρελάσεις τις ημέρες των επετείων.

Προχωρώντας προς τα δυτικά συναντάμε το ανοικτό δημοτικό θέατρο 1100 περίπου θέσεων με θέα προς τον κάμπο.

Στη συνέχεια διασχίζουμε **το μεγάλο πλακόστρωτο**. Μια έκταση 1.000 τ.μ. για ελεύθερη δραστηριότητα. Ο χώρος περιβάλλεται από συστάδες θάμνων (Δάφνη, Λιγούστρο) ενώ στη μια πλευρά προς τον κάμπο υπάρχει ένα τοιχίο ύψους 0,50μ.

Στο ανατολικό άκρο υπάρχει **ο ιστορικός Πλάτανος όπου σφαγιασθηκαν οι 1.241 Ναουσαίοι** και προσφάτως ανακηρυχθέντες οσιομάρτυρες στη μνήμη των οποίων είναι αφιερωμένο το μνημείο με τα μαρμάρινα αγάλματα (έργο του γλύπτη Αντώνη

Μυρωδιά). Υπάρχουν ξύλινα καθιστικά και συνήθως φιλοξενεί μικρά παιδιά με ποδήλατα.

Ακολουθώντας τον κεντρικό διάδρομο διασχίζουμε τον χώρο με τα μεγάλα δένδρα (Πλατάνια, Πεύκα, Ιπποκαστανιές, κ.α.) ηλικίας 50-100 περίπου ετών. Ο δρόμος ορίζεται από συστάδες με Λιγούστρα. Στην περιοχή αυτή υπάρχει το κτίριο «Κιοσκι», ένας πολυχώρος εστίασης και διασκέδασης.

Στο τέλος της διαδρομής στην περιοχή αυτή εισερχόμαστε στο χώρο του κυρίως Πάρκου. Συνεχίζουμε τη διαδρομή και δεξιά μας υπάρχει ο ανθόκηπος με τα 20 παρτέρια ενώ αριστερά υπάρχει η λίμνη (2.000τ.μ. περίπου). Πρόσφατα σ' ένα μέρος της λίμνης έχει δημιουργηθεί υδρόκηπος με μια ποικιλία 20 περίπου υδρόβιων φυτών.

Μετά τον ανθόκηπο υπάρχει ένα αλούλλιο από πεύκα 70-80 περίπου ετών. Εκεί βρίσκεται και το κτίριο της Υπηρεσίας Πρασίνου του Δήμου. Το κτίριο πλαισιώνεται από μια μικρή λιμνούλα με ένα παραδοσιακό σιντριβάνι στο κέντρο. Επίσης υπάρχουν κατασκευασμένα ειδικά κλουβιά που φιλοξενούν κατά καιρούς πτηνά και ζώα στο πρώτο στάδιο της ηλικίας τους που είναι ευάλωτα.

Το Πάρκο σταματάει στη γέφυρα του Νοσοκομείου, όπου υπάρχει φυσικό όριο ο ποταμός "Αράπιτσα". Στην περιοχή μελετάται νέα χάραξη του δρόμου με σκοπό την ανάδειξη της παλιάς ρωμαϊκής γέφυρας και η κατασκευή χώρου στάθμευσης αυτοκινήτων σε υφιστάμενο δημοτικό κτίριο. Στα όρια βρίσκεται το κτίριο του Λυκείου Ελληνίδων όπου γίνονται πρόβες για παραδοσιακούς χορούς. Επίσης βρίσκονται το κτίριο της αποθήκης των υλικών της Υπηρεσίας όπως και δύο μικρά ξύλινα θερμοκήπια καλύμενα με νάυλον για την αναπαραγωγή των ετησίων λουλουδιών.

- Υπάρχουσα φυσική βλάστηση στη γύρω περιοχή

Το Πάρκο βρίσκεται στα ανατολικά όρια της πόλης. Από τη μια πλευρά υπάρχει γκρεμός με αυτοφυή βλάστηση η οποία δεν αποτελεί μέρος του πάρκου, ενώ από την άλλη υπάρχει πολύ πυκνή δόμηση και ανύπαρκτη βλάστηση.

Στο Πάρκο υπάρχει μεγάλη ποικιλία από δένδρα, θάμνους και ετήσια-διετή φυτά που ανανεώνονται κάθε εποχή. Τα είδη που επικρατούν είναι:

Δένδρα:

Πλάτανος, Πεύκο, Έλατο, Κέδρος, Ιταμος, Κουκουναριά, Μανώλια Μεγανθής, Μανώλια Φυλλοβόλος, Φλαμουριά, Φωτίνια, Ιπποκαστανιά, Δάφνη, Μουσμουλιά, Δαφνοκέρασος, Κουτσουπιά, Τάμαριξ, Λαγγεστρέμια, Ροδιά, Σαμπούκος, Ελαιάγνος, Καλλωπιστική Δαμασκηλιά, Λιπόκεδρος.

Θάμνοι:

Τριανταφυλλιά, Πυξάρι, Φορσύθια, Τσιντόνια, Δεύτσια, Φιλάδελφος, Πασχαλιά, Κυδωνίαστρο ορθόκλαδο-πλαγιόκλαδο, Λιγούσρο, Βιβούρνο, Κέρρια, Αγιούκα, Γυνέριο, Ιβίσκος, Χειμώνανθος, Λιπόκεδρος, Γιούκα, Πυράκανθος, Πετασίτης, Κέστρο, Κολκβίτσια, Γιουνίπερος, Κισσός, Ιτιά.

Ετήσια άνθη

Στα παρτέρια του ανθόκηπου ανάλογα με την εποχή φυτεύονται:

Άνοιξη : Τουλίπες, πανσέδες, Βερβένα.

Καλοκαίρι : Πετούνια, Κατηφές, Σελόσια, Ντάλια, Σάλβια, Αντίρρινο, Βιγόνια, Αγήρατο, Κόσμος, Γεράνι, Ζίνια, Ηλίανθος, Κλεόμη, Πορτουλάκα, Ρετσινολαδιά, Νικοτιανή, Καλίστεφος, Ευφορβία, Γαϊλάρδια, Γκαζάνια, Βιγκα, Βαλσαμίνη, Άλυσσο.

- Υδατικές συνθήκες στο χώρο (πηγές, ρέματα με συνεχή ροή).

Στο Πάρκο υπάρχει τεχνητή λίμνη 2 περίπου στρ. η οποία τροφοδοτείται από το δίκτυο ύδρευσης της πόλης και φιλοξενεί πάπιες, και ψάρια. Η υπερχειλίση της λίμνης οδηγείται στον ποταμό Αράπιτσα που αποτελεί και το νότιο όριο του Πάρκου.

- Πανίδα .

Η πανίδα περιλαμβάνει πολλά είδη άγριων πουλιών (κοτσύφια, γεράκια, κ.λ.π.) αλλά και ήμερα όπως παγώνια, πάπιες, περιστέρια, κ.λ.π)

Επίσης υπάρχουν σκίουροι, ενώ στη λίμνη υπάρχουν ψάρια (γριβάδια).

Μεγάλη είναι η ποικιλία εντόμων (μέλισσες, βαμβίνοι, πεταλούδες, λιβελούλες, κ.λ.π.).

5) Υπάρχουσες υποδομές

- Περίφραξη του χώρου

Στην ανατολική πλευρά του Πάρκου υπάρχει μασίφ μεταλλική περίφραξη (κάγκελο), που προφυλάσσει τον επισκέπτη, καθώς υπάρχει μεγάλη υψομετρική διαφορά και υπάρχει κίνδυνος πτώσης.

Στην Δυτική πλευρά η περίφραξη είναι με φυτικούς φράκτες από Λιγούστρο και Βιβούρνο.

- Κτηριακές εγκαταστάσεις.

Οι κτηριακές εγκαταστάσεις περιλαμβάνουν:

1. Στρατιωτική Λέσχη Αξιωματικών
2. Ηρώο
3. Ανοικτό Θέατρο
4. Κιοσκι - (πολυχωρος εστίασης και ψυχαγωγίας)
5. Κτίριο Υπηρεσίας Πρασίνου

6. Λύκειο Ελληνίδων
 7. Αποθήκες
 8. Θερμοκήπια
- Άλλες εγκαταστάσεις.
 1. Δύο ξύλινες πέργκολες
 2. Ένα σιντριβάνι
 3. Τέσσερις παραδοσιακές βρύσες από φυσικό πωρόλιθο
 - Ολόκληρο το δίκτυο των δρόμων και των μονοπατιών που υπάρχει (και αποτυπώνεται στο σχέδιο) είναι κατασκευασμένο από συμπιεσμένο χώμα. Μετά από την πάροδο 56 ετών χρήσης έχει αποδειχθεί ότι υπάρχει επάρκεια τόσο όσον αφορά στη λειτουργικότητα όσο και στην αισθητική των διαδρόμων. Δεν εμφανίζονται φαινόμενα διάβρωσης ή συγκέντρωσης του νερού λόγω της υπάρχουσας καλής αποστράγγισης.
 - Το αρδευτικό - υδρευτικό δίκτυο είναι υπόγειο με επιφανειακές μόνο τις παροχές του νερού όπου συνδέονται οι σωλήνες άρδευσης. Το δίκτυο είναι μεταλλικό και εμφανίζει πολλά προβλήματα διαρροών λόγω παλαιότητας.
 - Ο φωτισμός γίνεται με φωτιστικά σώματα ύψους 5 μέτρων προσφάτως τοποθετημένα. Σε ορισμένα σημεία υπάρχουν τα αυθεντικά φωτιστικά σώματα που είχαν τοποθετηθεί το 1960. Στη λίμνη υπάρχει δίκτυο φωτισμού και αδιάβροχα φωτιστικά σώματα που δεν λειτουργούν λόγω της κακής συντήρησής τους.

Τα στοιχεία που θα πρέπει οπωσδήποτε να ληφθούν υπ' όψιν είναι :

1. Τα μεγάλα δένδρα
2. Το Σιντριβάνι του ανθόκηπου

3. Το ανοικτό θέατρο
4. Το Ηρώο
5. Ο ιστορικός πλάτανος

ΤΕΥΧΟΣ 2

Σκοπός του διαγωνισμού

Αντικείμενο του διαγωνισμού είναι η ανάδειξη ιδεών για την ανάπλαση του πάρκου της Νάουσας έχοντας ως στόχο τη δημιουργία ενός οργανωμένου χώρου πρασίνου, με σεβασμό στα ιστορικά αρχιτεκτονικά και φυσικά στοιχεία που υπάρχουν αλλά και με μια νέα ρηξικέλευθη καινοτόμο προσέγγιση, με σκοπό να αποτελεί προορισμό, πέρασμα ή στάση τόσο για τους κατοίκους όσο και για τους επισκέπτες της πόλης.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

- ✓ Διατήρηση της σημαντικής ιστορικής βλάστησης που μπορεί να ενισχυθεί με σκοπό την ανάδειξη της τοπικής ενδημικής χλωρίδας.
- ✓ Επαναπροσδιορισμός του κοινόχρηστου χώρου πρασίνου με τέτοιο τρόπο ώστε να προστατεύεται και να αναδεικνύεται ο φυσικός χαρακτήρας του.
- ✓ Καθορισμός , οργάνωση, διαμόρφωση και σχεδιασμός χώρων , κίνησης , στάσης , στάθμευσης αυτοκινήτων, πολιτισμού και αναψυχής σε συνδυασμό με τις γειτονικές δραστηριότητες
- ✓ Ανάδειξη πολιτιστικών , ψυχαγωγικών , τουριστικών πόλων ενδιαφέροντος , υπαίθριων εκδηλώσεων.
- ✓ Στοιχεία καινοτόμου αστικού εξοπλισμού πλήρως εναρμονισμένα στο φυσικό τοπίο
- ✓ Αισθητική και περιβαλλοντική αναβάθμιση της περιοχής με γνώμονα την αειφορία.
- ✓ Φύτευση με κατάλληλα φυτά

- ✓ Επιλογή υλικών επίστρωσης και λοιπών κατασκευών που να συνάδουν με το φυσικό τοπίο.
 - ✓ Πρόταση για τη δημιουργία μνημείου, στον χώρο πλησίον του ιστορικού πλατάνου, στη μνήμη των 1241 σφαγιασθέντων κατά το ολοκαύτωμα του 1822
-